

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 341 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การทดสอบเอฟ (F-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผู้เขียนสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 51.61 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 37.24 มีสถานภาพสมรส จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 63.34 มีการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 มีตำแหน่งเป็นข้าราชการประจำ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 53.96 และมีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 31.09 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ในด้านผลประโยชน์ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางด้านการกำหนดนโยบาย ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดนโยบาย พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างของ อปท. เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องมีส่วนร่วมในการพิจารณาเสนอชื่อบุคคลเป็นกรรมการในการดำเนินงานป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างของ อปท. เป็นอันดับ 2 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องได้เสนอความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

2.2 ด้านการปฏิบัติ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องได้เข้าร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงาน เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องได้มีส่วนร่วมเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุและครุภัณฑ์ของ อปท. เป็นอันดับ 2 และเรื่องได้ช่วย อปท. ควบคุมดูแลงานป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

2.3 ด้านผลประโยชน์ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน อปท. จะเกิดประโยชน์ต่อ อปท. โดยตรง เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินการเข้าร่วมการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นอันดับ 2 และเรื่องอปท. ได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

2.4 ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องพอใจกับผลการดำเนินงานของ อปท. เป็นส่วนใหญ่ เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องได้ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณงานกับงบประมาณที่ อปท. ใช้ในแต่ละโครงการ เป็นอันดับ 2 และเรื่องติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ ของ อปท. ที่จัดให้มีขึ้นในชุมชน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้าง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านหลักนิติธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านหลักความคุ้มค่า เป็นอันดับ 2 ด้านหลักคุณธรรม เป็นอันดับ 3 ด้านหลัก

ความโปร่งใส เป็นอันดับ 4 ด้านหลักความมีส่วนร่วม เป็นอันดับ 5 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ เป็นอันดับ 2 และมีการกำกับดูแล และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องผู้บริหารและบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องมีการแบ่งงานและมอบหมายงานตามความสามารถได้อย่างเหมาะสม เป็นอันดับ 2 และผู้บริหารและหัวหน้างานเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องการให้บริการประชาชนของ อปท. มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบพัสดุ เป็นอันดับ 2 และการจัดหาสถานที่ที่ให้บริการประชาชนตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของ อปท. เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3.4 ด้านหลักความมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคลากรได้มีส่วนร่วม ประชาพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ อปท. จัดทำขึ้น เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องผู้บริหารมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรใน อปท. และชุมชน เป็นอันดับ 2 และเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคลากรเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของ อปท. เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องผู้บริหาร สมาชิกสภา อปท. มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องมีการจัดโครงสร้างอำนาจ/หน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานการจัดซื้อจัดจ้างของ อปท. อย่างชัดเจน เป็นอันดับ 2 และบุคลากรใน อปท. มีจิตสำนึกสาธารณะในการให้บริการประชาชน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างจำกัด เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่อง อปท. สามารถให้บริการ

ประชาชนได้อย่างทั่วถึง เป็นอันดับ 2 และ อปท. มีการจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้บริการประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านผลประโยชน์ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางด้านการกำหนดนโยบาย) ตามลำดับ

4.2 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านหลักนิติธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านหลักความคุ้มค่า เป็นอันดับ 2 ด้านหลักคุณธรรม เป็นอันดับ 3 ด้านหลักความโปร่งใส เป็นอันดับ 4 ด้านหลักความมีส่วนร่วม เป็นอันดับ 5 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ

4.3 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกันตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

4.3.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4.3.3 จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้าง

ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่ามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง

4.3.4 จำแนกตามการศึกษา พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

4.3.5 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.3.6 จำแนกตามรายได้ พบว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความมีส่วนร่วม มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่ามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความคิดเห็นและเสนอแนะว่า อปท. ต้องส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน อปท. ที่จะส่งผลให้ อปท. ลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันลงได้ ให้มีการประชุมร่วมกันใน อปท. เพื่อกำหนดนโยบายในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการตัดสินใจ จัดสรรงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้บริการประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ และ

มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการจัดซื้อจัดจ้างของ อปท. เป็นระยะและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงวางแผนพัฒนางาน

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า มีข้อค้นพบที่เป็นประเด็นสำคัญควรค่าแก่การนำมาอภิปรายผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านผลประโยชน์ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางด้านการกำหนดนโยบาย ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างของ อปท. มีการตรวจสอบคุณภาพและปริมาณงานกับงบประมาณที่ อปท. ใช้ในแต่ละโครงการ และเข้าร่วมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ศิวปฐมชัย (2549) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่พัสดุในสังกัดกระทรวงการคลังที่มีต่อการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต แซ่ภู (2546) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชรด้านการจัดหาด้านการควบคุมและการจำหน่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะ ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรมเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การให้บริการประชาชนของ อปท. มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคลากรได้มีส่วนร่วมพิจารณาพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ อปท. จัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร สมาชิกสภา อปท. มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน และมีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส จิตรตันอนันต์ (2548) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พบว่า สภาพการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ หลักคุณธรรม รองลงมาได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ วันศิรี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด มีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมมีธรรมาภิบาลระดับสูง ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีธรรมาภิบาลระดับต่ำ

3. ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ที่แตกต่างกัน ปრაกฏรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 จำแนกตามเพศ

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าในสภาวะปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้เพศชายและเพศหญิงต่างต้องเข้าไปมีบทบาทร่วมกันมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพ ตลอดทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ยังได้บัญญัติไว้ในมาตรา 30 ว่า “บุคคลย่อมเสมอภาคกันในทางกฎหมาย ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” ดังนั้นจึงบ่งชี้ให้เห็นว่าสังคมได้เปิดโอกาสให้เพศหญิงและเพศชายมีบทบาท ภาระหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกัน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีป คงเทียน (2548 : 3) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าภูมิหลังของประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามอายุ

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ต่างก็เป็นช่วงที่อยู่ในวัยทำงานที่มีความต้องการในความมั่นคงของชีวิตย่อมมีความคิดในการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ไม่แตกต่างกันซึ่งแม้กลุ่มอายุจะแตกต่างกันแต่ต่างคนจะเข้าใจในหลักการการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คล้ายคลึงกัน โดยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำใจ เผือกสนั่น (2544 : 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น

3.3 จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งนี้เป็นเพราะว่าข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ที่มีสถานภาพโสด สมรส มีภรรยา/มีคู่ จะมีส่วนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธุ์ (2547) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สถานภาพสมรสของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองมีการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในหน้าที่การงานและสภาพสังคมในที่ทำงานในระดับใกล้เคียงกัน ระดับการศึกษาจึงไม่เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ ปิยะวรรณวงศ์ (2547 : 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน

3.5 จำแนกตามตำแหน่ง

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าแต่ละตำแหน่งจะมีความรับผิดชอบที่แตกต่างกันและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างไม่ทุกตำแหน่งทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต แซ่กู่ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร ที่ดำรงตำแหน่งตามชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานพัสดุด้านการจัดหา ด้านการควบคุมและการจัดจำหน่าย ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3.6 จำแนกตามรายได้

ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะรายได้ของข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองจะมีความแตกต่างกันตามฐานเงินเดือนซึ่งลดหลั่นกันไปตามอายุการทำงาน ซึ่งข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีรายได้ได้น้อยกว่าจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลัก

ธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มากกว่าข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีรายได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเกียรติ เปี่ยมศรี (2542) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง พบว่ารายได้ของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนแบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลของการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน การจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบายควรให้ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้เสนอความคิดเห็นในการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในเขตพื้นที่ อบต. ด้านการปฏิบัติ ควรให้ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมือง เป็นผู้ประสานงานการดำเนินงานป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน อบต. ด้านผลประโยชน์ ควรมีการจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจะช่วยลดปัญหาการทุจริตใน อบต. และด้านการติดตามและประเมินผลควรให้ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมืองได้มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ อบต.มากขึ้น

1.2 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ควรกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติงานการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ด้านหลักคุณธรรม ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรใน อบต. มีความซื่อสัตย์สุจริต ด้านหลักความโปร่งใส ควรสนับสนุนให้มีกระบวนการในการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการตัดสินใจ ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. และบุคลากรใน อบต. ต้องมีความมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ด้านหลักความคุ้มค่า ควรจัดให้มีการดำเนินโครงการในพื้นที่ของ อบต.อย่างทั่วถึง และคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ในระดับจังหวัด

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดต่างกัน และพื้นที่ต่างกัน

